

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2010 M. BIRŽELIO 7 D. NUTARIMO NR. 716 „DĖL NUOSTOLIŲ,
PATIRTŲ VYKDANT VIEŠŲJŲ PASLAUGŲ ĮSIPAREIGOJIMĄ, KOMPENSAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO IR VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGPJŪČIO 19 D.
NUTARIMO NR. 1036 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO
(TAP-20-577(2) (TAIS NR. 20-10685(2))**

2020-08-10 Nr. NV-2191

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: patobulinti geležinkelio įmonių (vežėjų) nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarką.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu galiojančios redakcijos formulėje esanti vagonų dedamoji motyvuoja geležinkelio įmones (vežėjus) į maršrutą važiuoti su didesniu skaičiumi vagonų, neatsižvelgiant į jų faktinį užimtumą. Taip pat formulėje esanti rentabilumo dedamoji, kuri, nepaisant jokių aplinkybių, išlieka pastovaus dydžio, nemotyvuoja geležinkelių įmonių (vežėjų) optimizuoti ir efektyvinti jų veiklos;
- galiojančioje Aprašo redakcijoje viešųjų paslaugų poreikio nustatymo kriterijai nėra aiškiai apibrėžti.

4. Projekto esmė:

- siūloma kompensavimo formulę pakeisti, atsisakant vidutinio vagonų skaičius traukinio sąstate bei rentabilumo dedamųjų. Rentabilumas Aprašo projektu teikiamoje formulėje pakeičiamas į pagrįstojo pelno dydį. Taip pat siekiant gerinti paslaugų kokybę ir efektyvinti geležinkelio įmonės (vežėjo) veiklą yra numatyta premijų ir nuobaudų sistema, tiesiogiai susieta su geležinkelio įmonės (vežėjo) veikla;
- viešųjų paslaugų poreikio nustatymo kriterijai apima maršruto socialinę (socialinis ir aplinkosauginis kriterijai) ir finansinę (maršruto užimtumas, sąnaudų ir pajamų santykis) maršruto aplinką, todėl tokiu būdu viešosios paslaugos poreikis įvertinamas įvairiapusiškai;
- nustatyti, kad Lietuvos transporto saugos administracija atliks patikras traukiniuose, taip pat tikrins ir vertins duomenis, gautus iš geležinkelio įmonių (vežėjų) ir reikalingus kompensacijai už patirtus nuostolius, teikiant viešąsias paslaugas, apskaičiuoti;
- anot Susisiekimo ministerijos, atkreiptinas dėmesys, kad potencialiam vežėjui atnaujinus turimą riedmenų parką dėl išaugusios riedmenų vertės išaugs ir riedmenų nusidėvėjimo sąnaudos, o tai, be abejonės, neigiamai paveiks ir galutinę nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensacijos sumą. Susisiekimo ministerijos skaičiavimais, 2021–2030 metų laikotarpiui lėšų, reikalingų nuostoliams, patirtiems vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensuoti, suma galėtų siekti 424 mln. eurų (į skaičiavimus įtraukti ir nuostoliai, patirti maršrutuose, kurių galbūt bus atsisakyta po viešųjų paslaugų poreikio vertinimo).

5. Derinimas:

Projektas buvo pateiktas derinti Vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Aplinkos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai, Lietuvos transporto saugos administracijai, UAB „LG Keleiviams“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos keleivių

vežimo asociacijai, Ryšių reguliavimo tarnybai. Nesuderintos pastabos ir pasiūlymai įvertinti derinimo pažymoje.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. gegužės 5 d. išvadoje Nr. NV-1229 teiktas pastabas ir pasiūlymus, tačiau Teisės grupės 2020 m. rugpjūčio 10 d. išvadoje Nr. NV-2190 liko keletas pastabų dėl patikslinto projekto.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas